

**„REGULAMIN PRZEWOZU OSÓB I BAGAŻU RĘCZNEGO POJAZDAMI
MIEJSKIEGO ZAKŁADU KOMUNIKACYJNEGO SP. Z O.O.
W JELENIEJ GÓRZE”**

Przepisy ogólne

§ 1

1. Niniejszy Regulamin został opracowany na podstawie art. 4 ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku Prawo przewozowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 1983, z późn. zm.) oraz art. 47 w związku z art. 7 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2018 r. poz. 2016, z późn. zm.).
2. Przedmiotem niniejszego Regulaminu jest określenie warunków odprawy i przewozu osób, bagażu i zwierząt pojazdami Miejskiego Zakładu Komunikacyjnego sp. z o.o. w Jeleniej Górze oraz obowiązków Spółki wobec pasażerów.
3. Warunki obsługi podróżnych w ramach Systemu Elektronicznego Biletu Autobusowego, w szczególności: uzyskanie karty elektronicznej, doładowanie, kontrola oraz posługiwanie się kartą określa odrębny Regulamin korzystania z biletu elektronicznego w Miejskim Zakładzie Komunikacyjnym sp. z o.o. w Jeleniej Górze.

§ 2

Użyte w niniejszym Regulaminie wyrażenia mają następujące znaczenie:

1. Organizator publicznego transportu zbiorowego – Miasto Jelenia Góra.
2. MZK sp. z o.o. - Miejski Zakład Komunikacyjny sp. z o.o. w Jeleniej Górze, świadczący usługi w zakresie publicznego transportu zbiorowego z siedzibą przy ul. Wolności 145 w Jeleniej Górze, pełniący rolę operatora publicznego transportu zbiorowego.
3. Pojazd - rozumie się przez to autobusy MZK sp. z o.o.
4. Przewóz - rozumie się przez to przewóz osób i bagażu realizowany przez MZK sp. z o.o. w trybie i na zasadach określonych ustawą z dnia 15 listopada 1984 r. Prawo przewozowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 1983, z późn. zm.).
5. Cennik - rozumie się przez to obowiązujący „Cennik przewozu osób i bagażu pojazdami Miejskiego Zakładu Komunikacyjnego sp. z o.o. w Jeleniej Górze” uchwalony przez Radę Miejską Jeleniej Góry.
6. System Elektronicznego Biletu Autobusowego („SEB@”) lub e-karta – obowiązujący u operatora system biletowy funkcjonujący w formie elektronicznej karty bezstykowej będącej nośnikiem biletów elektronicznych.
7. Opiekun – rozumie się przez to osobę pełnoletnią towarzyszącą uprawnionej osobie niepełnosprawnej wskazaną przez osobę uprawnioną.
8. Przewodnik – osoba, która ukończyła 13 rok życia, towarzysząca osobie niepełnosprawnej z tytułu niepełnosprawności narządu wzroku, wg wskazania osoby uprawnionej.

§ 3

1. Kierujący pojazdem podczas postoju na przystanku, personel nadzoru ruchu i kontrolerzy biletów obowiązani są do udzielania informacji pasażerskiej o przebiegu trasy aktualnie realizowanego kursu, czasie odjazdu pojazdu z przystanku, kierunku jazdy, obowiązujących cenach i rodzajach biletów, uprawnieniach do przejazdów bezpłatnych i ulgowych oraz do poinformowania o nagłej zmianie trasy w momencie zaistnienia takiej okoliczności.
2. Uwagi i wskazówki kierujących pojazdami oraz personelu nadzoru ruchu i kontrolerów biletów powinny być kierowane do pasażerów w sposób taktowny i uprzejmy.
3. W każdym pojeździe powinna znajdować się informacja, gdzie i do kogo pasażerowie mogą kierować skargi i wnioski dotyczące realizacji usługi publicznego transportu zbiorowego.
4. W czasie wykonywania obowiązków służbowych kierujący pojazdami oraz kontrolerzy biletów, na żądanie pasażerów, obowiązani są podać swój numer służbowy, a w razie zapytania wskazać miejsce składania skarg i wniosków.
5. MZK sp. z o.o. jest zobowiązane umieścić w pojazdach informację o aktualnym cenniku przewozu, grupach osób uprawnionych do przejazdów bezpłatnych lub ulgowych oraz o wysokości opłat dodatkowych pobieranych w przypadku braku odpowiedniego dokumentu przewozu bądź braku ważnego dokumentu poświadczającego uprawnienia do bezpłatnego albo ulgowego przejazdu.

§ 4

1. MZK sp. z o.o. nie odpowiada za szkody powstałe wskutek przerw w ruchu albo zmian kierunku jazdy pojazdu spowodowanych siłą wyższą, przyczynami natury techniczno-eksploatacyjnej, zarządzeniem organów ruchu drogowego lub innych uprawnionych organów.
2. W razie awarii lub uszkodzenia pojazdu w czasie jazdy, pasażerowi posiadającemu ważny bilet przysługuje prawo kontynuowania jazdy na podstawie tego samego biletu następnym pojazdem tej samej linii lub innej linii normalnej przebiegającej tą samą trasą albo pojazdem zastępczym podstawionym przez MZK sp. z o.o.

§ 5

1. Do postępowania z rzeczami znalezionymi w pojazdach MZK sp. z o.o. stosuje się przepisy ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o rzeczach znalezionych (Dz. U. poz. 397, z późn. zm.).
2. W przypadku znalezienia rzeczy pozostawionej przez pasażera w pojeździe znalazca jest zobowiązany przekazać zagubioną rzecz do MZK sp. z o.o. jako właściwego zarządcy w rozumieniu ustawy, o której mowa w ust. 1 – do Punktu Rzeczy Znalezionych znajdującego się w Jeleniej Górze przy ul. Wolności 145.

Rozdział II

Przewóz osób

§ 6

1. Przewóz osób i bagażu podręcznego może odbywać się wyłącznie na podstawie ważnych biletów z nadrukiem „MZK sp. z o.o. w Jeleniej Górze”, bądź innym określonym i zaakceptowanym przez Organizatora publicznego transportu zbiorowego.
2. Bilety mogą być nadrukowane lub zapisane na nośniku:
  - 1) papierowym,
  - 2) elektronicznym,
  - 3) innym zaakceptowanym przez Organizatora publicznego transportu zbiorowego.
3. Posługiwanie się innymi biletami, niezgodnymi z dopuszczonym wzorem oraz formą traktowane jest jak przejazd bez ważnego biletu.
4. Posługiwanie się biletem:
  - 1) o nominale niższym niż określony w cenniku,
  - 2) zniszczonym, bądź zabrudzonym, z którego nie można odczytać cech identyfikacyjnych,
  - 3) odstąpionym przez podróżnego opuszczającego pojazd,
  - 4) wielokrotnie skasowanym,
  - 5) skasowanym po wezwaniu do okazania lub okazanym po przeprowadzonej kontroli biletów,
  - 6) z oberwanym grzbietem (skróconym),
jest traktowane jako przejazd bez ważnego biletu.
5. Posługiwanie się okresowym biletem elektronicznym bez dokonania jego aktywacji w kasowniku, traktowane jest jako przejazd bez ważnego biletu.
6. W okresie 30 dni od daty obowiązywania nowych cen – w punktach obsługi klientów MZK sp. z o.o. dokonywać można wymiany starych, niewykorzystanych biletów jednorazowych na nowe zgodnie z ich wartością nominalną.
7. W wyjątkowych sytuacjach, na przykład zmiana Cennika, dopuszcza się możliwość zwrotu za niewykorzystane bilety okresowe, według procedur uzgodnionych z Organizatorem publicznego transportu zbiorowego na obszarze obsługiwanym przez MZK sp. z o.o., przy czym nie dłużej niż w terminie określonym w ust. 6.

§ 7

1. Wsiadanie do pojazdu i wysiadanie z niego dozwolone jest tylko na przystankach i po całkowitym zatrzymaniu pojazdu.
2. Kierujący pojazdem, po wykonaniu obowiązkowych czynności na przystanku końcowym, obowiązany jest niezwłocznie podjechać pojazdem na przystanek początkowy w celu umożliwienia zajęcia miejsca w pojeździe.
3. Pasażerowie nie powinni utrudniać wejścia i wyjścia z pojazdu innym pasażerom.

§ 8

1. Po wejściu do pojazdu pasażer jest zobowiązany do niezwłocznego skasowania biletu, zarejestrowania/aktywowania biletu elektronicznego.
2. Pasażer nieposiadający ważnego biletu okresowego imiennego lub na okaziciela, czy też dokumentu potwierdzającego uprawnienie do przejazdu bezpłatnego, po wejściu do pojazdu jest zobowiązany niezwłocznie skasować bilet zakupiony w przedsprzedaży lub zakupić bilet w automacie biletowym znajdującym się w pojeździe, nabyć bilet przy pomocy elektronicznej portmonetki dostępnej na bilecie elektronicznym lub przy pomocy aplikacji na telefon komórkowy (bilet SMS), bądź też - w przypadku awarii automatu - zakupić bilet u kierującego pojazdem. Przez pojęcie „niezwłocznie” należy rozumieć wykonanie tej czynności jako pierwszej po wejściu do pojazdu.
3. Kasując bilet jednorazowy zakupiony w przedsprzedaży pasażer zobowiązany jest do sprawdzenia skuteczności jego skasowania (czytelnego odbicia kodu kasującego).
4. Rozpoczęcie ważności biletu jednorazowego następuje z chwilą jego skutecznego skasowania. Bilet jest ważny tylko na dany kurs w pojeździe, w którym został skasowany.
5. Rozpoczęcie ważności biletu jednorazowego czasowego następuje z chwilą jego skutecznego skasowania. Bilet zachowuje swoją ważność przez czas określony rodzajem biletu. W okresie ważności biletu czasowego możliwa jest nieograniczona liczba przesiadek, a czas przeznaczony na przesiadanie wlicza się do czasu podróży.
6. W przypadku awarii automatu bilety jednorazowe nabywa się u kierującego pojazdem za odliczoną gotówkę w czasie postoju pojazdu na przystanku.
7. Brak możliwości zakupu biletu w automacie wewnątrz pojazdu bądź brak odliczonej gotówki na zakup biletu u kierującego pojazdem nie stanowi podstawy do przejazdu bez biletu i traktowany będzie jako przejazd bez ważnego biletu.
8. Bilet nabyty w automacie znajdującym się w pojeździe bądź bilet nabyty u kierującego pojazdem nie podlega kasowaniu.
9. Bilet nabyty w formie elektronicznej wymaga rejestracji/aktywowania poprzez zbliżenie biletu elektronicznego do kasownika.
10. Pasażer korzystający z biletu zakupionego przez telefon komórkowy (w aplikacji mobilnej) tzw. bilet SMS, ma obowiązek zakończyć proces jego zakupu niezwłocznie po ruszeniu pojazdu z przystanku, na którym pasażer wsiadł.

§ 9

Podstawą do przejazdów bezpłatnych lub ulgowych są ważne dokumenty poświadczające uprawnienie do takich przejazdów względnie legitymacja poświadczająca posiadanie uprawnienia do przejazdów bezpłatnych bądź ulgowych wystawiona w formie biletu elektronicznego przez MZK sp. z o.o.

§ 10

Dla bezpieczeństwa, pasażerowie zajmujący miejsca stojące w czasie jazdy powinni trzymać się uchwytów lub poręczy.

§ 11

1. Pasażer zamierzający wysiąść na przystanku oznaczonym „na żądanie” powinien uprzedzić o tym fakcie kierującego pojazdem w odpowiednim czasie umożliwiającym bezpieczne zatrzymanie pojazdu na przystanku, poprzez wciśnięcie przycisku oznaczonego „STOP” lub „na żądanie”, a w przypadku braku odpowiedniego przycisku - poprzez zgłoszenie potrzeby zatrzymania kierującemu pojazdem.
2. Kierujący pojazdem zobowiązany jest zatrzymać pojazd na przystanku oznaczonym „na żądanie” w każdym przypadku, gdy na przystanku znajdują się osoby oczekujące na przejazd.

§ 12

1. Ruszenie z przystanku może nastąpić dopiero po uprzednim upewnieniu się przez kierującego pojazdem, że nikt z oczekujących nie wchodzi do pojazdu i nikt z pasażerów nie wychodzi oraz po zamknięciu wszystkich drzwi.
2. Kierujący pojazdem przystosowanym do przewozu osób niepełnosprawnych - na prośbę osoby niepełnosprawnej zobowiązany jest do udzielenia jej pomocy w zajęciu miejsca w pojeździe i przy jego opuszczeniu.
3. Niedozwolone jest prowadzenie rozmów z kierującym pojazdem.

§ 13

1. W pojazdach wyznaczone są odpowiednio oznakowane miejsca:
  - 1) dla osób z dzieckiem na rękę (dotyczy także kobiet ciężarnych),
  - 2) dla osób niepełnosprawnych.
2. Pasażer, który zajmuje miejsce oznaczone znakiem graficznym (piktogramem) „dla osób z dzieckiem na rękę” lub „dla osoby niepełnosprawnej” obowiązany jest zwolnić to miejsce dla osób uprawnionych.

§ 14

Zabrania się pasażerom:

- 1) wsiadania (wskakiwania) do pojazdu i wysiadania (wyskakiwania) w czasie jazdy, w czasie zamykania się drzwi pojazdu oraz po sygnale dźwiękowym poprzedzającym zamknięcie drzwi,
- 2) otwierania drzwi pojazdu w czasie jazdy,
- 3) tarasowania drzwi pojazdu,
- 4) nieuzasadnionego używania sygnału zatrzymania pojazdu,
- 5) wychylania się z pojazdu i opierania się o drzwi podczas jazdy,
- 6) zanieczyszczania pojazdu lub niszczenia jego urządzeń i wyposażenia,
- 7) spożywania artykułów żywnościowych, mogących zabrudzić innych pasażerów lub zanieczyścić wnętrze pojazdu,
- 8) grania na instrumentach muzycznych, korzystania z radioodbiorników lub zakłócania w inny sposób spokoju w pojeździe,
- 9) spożywania napojów alkoholowych, palenia tytoniu, używania tzw. e-papierosów oraz środków odurzających w pojeździe,
- 10) wyrzucania jakichkolwiek przedmiotów z pojazdu w czasie jazdy lub postoju,

- 11) prowadzenia wszelkich zbiórek pieniędzy lub jakichkolwiek rzeczy, za wyjątkiem sytuacji, w których organizator wskazanej akcji charytatywnej posiada stosowne upoważnienie,
- 12) wchodzenia do pojazdu w łyżworolkach lub wrotkach,
- 13) wykonywania czynności mogących narazić współpasażerów na szkody lub obrażenia,
- 14) zajmowania miejsca w pobliżu kierującego pojazdem w sposób ograniczający jego pole widzenia,
- 15) zachowywania się w sposób utrudniający kierującemu prowadzenie pojazdu,
- 16) wykonywania innych czynności niedozwolonych w miejscach publicznych.

§ 15

Kierujący pojazdem może odmówić przewozu osób:

- 1) nietrzeźwych i zachowujących się agresywnie wobec współpasażerów, kierującego pojazdem, personelu nadzoru ruchu i kontrolerów biletów,
- 2) wzbudzających odrazę brudem i niechlujstwem,
- 3) mogących zabrudzić innych pasażerów,
- 4) niebezpiecznych z innych powodów lub uciążliwych dla pasażerów,
- 5) nie przestrzegających postanowień Regulaminu.

§ 16

1. Osoby, które:

- 1) pomimo odmowy przewozu wsiadły do pojazdu,
- 2) nie przestrzegają postanowień Regulaminu i pomimo upomnienia nie stosują się do wskazówek i żądań kierującego pojazdem, personelu nadzoru ruchu lub kontrolerów biletów,

obowiązane są opuścić pojazd na najbliższym przystanku.

2. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, w celu uzyskania pomocy, kierujący pojazdem może zjechać z trasy przejazdu do najbliższego komisariatu Policji albo Straży Miejskiej lub wezwać Policję albo Straż Miejską, za pośrednictwem dyspozytora.
3. Pasażerowi w przypadku, o którym mowa w ust. 1 nie przysługuje zwrot ceny biletu.

§ 17

Pasażer ponosi odpowiedzialność finansową za szkody powstałe wskutek uszkodzenia lub zanieczyszczenia z jego winy pojazdu lub nieuzasadnionego użycia innych urządzeń będących na wyposażeniu pojazdu (środków gaśniczych, awaryjnego otwierania drzwi, młotków do rozbijania szyb i innych) stwarzających zagrożenie dla innych pasażerów, na zasadach określonych w ustawie z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny. (Dz. U. z 2018 r. poz. 1025, z późn. zm.).

§ 18

Kierującemu pojazdem zabrania się w czasie jazdy:

- 1) prowadzenia rozmów,
- 2) spożywania posiłków,
- 3) picia napojów,
- 4) palenia tytoniu i używania tzw. e-papierosów.

Rozdział III **Rodzaje biletów**

§ 19

1. Rodzaje biletów oraz ich ceny szczegółowo określone są w Cenniku.
2. Pasażerowie korzystający z usług przewozowych komunikacji miejskiej mogą posługiwać się biletem:
  - 1) pełnopłatnym (normalnym),
  - 2) ulgowym – co wynika z odrębnych przepisów prawa bądź uprawnień określonych w Cenniku.
3. Wyróżnia się następujące rodzaje biletów:
  - 1) jednorazowe uprawniające do jednorazowego przejazdu na jednej linii:
    - a) jednokrotnego kasowania - dostępne w przedsprzedaży w punktach sprzedaży detalicznej oraz w stacjonarnych automatach biletowych,
    - b) nie wymagające kasowania – dostępne w mobilnych automatach biletowych, za pośrednictwem Elektronicznej Portmonetki na bilecie elektronicznym oraz za pośrednictwem telefonu komórkowego (bilet SMS),
  - 2) czasowe uprawniające do wielokrotnych przejazdów na liniach komunikacyjnych ważne przez określony czas:
    - a) jednokrotnego kasowania – dostępne w przedsprzedaży w punktach sprzedaży detalicznej oraz w stacjonarnych automatach biletowych,
    - b) nie wymagające kasowania – dostępne w mobilnych automatach biletowych, za pośrednictwem Elektronicznej Portmonetki na bilecie elektronicznym oraz za pośrednictwem telefonu komórkowego (bilet SMS),
  - 3) całodzienne EURO-NYSA uprawniające do wielokrotnych przejazdów autobusami różnych linii.:
    - a) pojedynczy,
    - b) dla małych grup (do 5 osób),
    - c) na rower,
  - 4) okresowe uprawniające do wielokrotnych przejazdów na liniach komunikacyjnych, dostępne:
    - a) wyłącznie w formie biletu elektronicznego:
      - imienne,
      - na okaziciela,
    - b) w automatach biletowych, ważne od momentu zakupu przez okres:
      - 24 – godzin,
      - 48 – godzin,
      - weekendu: od godziny 12:00 w piątek do godziny 12:00 w poniedziałek.

§ 20

Zasady i warunki odprawy podróżnych związane z użytkowaniem karty biletu elektronicznego, a w szczególności jej:

- 1) uzyskaniem,
- 2) użytkowaniem,
- 3) doładowaniem,
- 4) kontrolą

określają odrębne unormowania Regulaminu korzystania z biletu elektronicznego wydane przez Miejski Zakład Komunikacyjny sp. z o.o. w Jeleniej Górze.

Rozdział IV

Przewóz bagażu ręcznego, rowerów i zwierząt

§ 21

Przedmioty przewożone w autobusach nie mogą zagrażać bezpieczeństwu i porządkowi oraz stwarzać możliwość wyrządzenia szkody pasażerom lub kierowcy, a także przeszkadzać im i narażać na niewygody.

§ 22

Nie podlega opłacie za bagaż przewóz:

- 1) bagażu podręcznego o ile istnieje możliwość takiego umieszczenia go w pojeździe, że nie utrudnia przejścia i nie przeszkadza innym pasażerom, nie naraża ich na niewygodę lub niebezpieczeństwo, jest trzymany przez pasażera w ręku lub na kolanach, nie wymaga dla jego umieszczenia więcej przestrzeni niż ta, którą pasażer ma do dyspozycji nad i pod miejscem, które zajmuje, ani w inny sposób nie zagraża bezpieczeństwu ruchu,
- 2) plecaka ze stelażem - bez względu na wymiary,
- 3) wózka dziecięcego, gdy wózek przewozi osoba podróżująca z dzieckiem w wieku do 4 lat,
- 4) wózka inwalidzkiego, na którym przemieszcza się osoba niepełnosprawna,
- 5) instrumentu muzycznego, sztalugi malarskiej, tuby przewożonej przez ucznia lub studenta - za okazaniem ważnej legitymacji szkolnej lub studenckiej,
- 6) małego zwierzęcia domowego trzymanego na rękach,
- 7) psa przewodnika, towarzyszącego osobie niewidomej oraz psa asystenta, towarzyszącego osobie niepełnosprawnej ruchowo.

§ 23

Małe zwierzęta domowe, jeżeli nie są uciążliwe dla podróżnych (np. z powodu hałasu, zapachu) mogą być przewożone w odpowiednim opakowaniu (w koszach, skrzyniach, klatkach), zabezpieczającym przed wyrządzeniem szkody podróżnym lub zanieczyszczeniem pojazdu.

§ 24

Pasażer powinien zdjąć z pleców plecak, torbę, worek lub inny bagaż podręczny.

§ 25

1. Za każdy przewożony bagaż podlegający opłacie, rower lub zwierzę, pasażer obowiązany jest uiścić opłatę w wysokości odpowiadającej cenie normalnego biletu jednorazowego jednokrotnego kasowania.
2. Opłacie za bagaż, podlegają:
  - 1) większe psy, przewożone na zasadach określonych w pkt 3,
  - 2) bagaż nie spełniający wymogów określonych w § 22.
3. Dopuszcza się do przewozu większe psy przy zachowaniu następujących warunków:
  - 1) jeden pies pod opieką pełnoletniego pasażera,
  - 2) przewożący psa posiada jego aktualne świadectwo szczepienia,
  - 3) pies jest trzymany na smyczy i ma założony kaganiec.

§ 26

1. Za bezpieczeństwo przewożonego dziecka (zarówno w wózku jaki i poza nim) odpowiada rodzic lub opiekun.
2. Wózki dziecięce można przewozić w wyznaczonym miejscu, obok automatu biletowego w części środkowej pojazdu.
3. Wózek winien być tak umieszczony w pojeździe, aby nie był narażony na zniszczenie i nie powodował zagrożenia dla innych podróżnych oraz uszkodzenia pojazdu.
4. Podczas przewozu wózka inwalidzkiego należy go odpowiednio zabezpieczyć pasami bezpieczeństwa w pojazdach, które są w nie wyposażone. Natomiast w pojazdach niewyposażonych w pasy bezpieczeństwa wózki inwalidzkie zajmują miejsce przeznaczone dla osoby na wózku inwalidzkim przy odpowiedniej poręczy. Wówczas wózek inwalidzki musi być tak umieszczony w pojeździe, aby nie powodował zagrożenia zarówno dla osoby niepełnosprawnej, jak i innych podróżnych, ani uszkodzenia pojazdu.

§ 27

1. Rowery można przewozić na wszystkich liniach we wszystkie dni tygodnia.
2. Przewóz roweru podlega opłacie jak za bagaż.
3. Przewożenie rowerów dopuszczalne jest, z zastrzeżeniem ust. 4, tylko i wyłącznie w przypadku zaistnienia co najmniej jednej z niżej wymienionych okoliczności:
  - 1) nagłego pogorszenia się warunków atmosferycznych,
  - 2) złego samopoczucia rowerzysty ,
  - 3) awarii roweru na trasie rowerowej przejażdżki.
4. Przewóz rowerów w pojeździe może odbywać się jeżeli:
  - 1) nie utrudnia to przejścia i nie blokuje drzwi,
  - 2) nie naraża na szkodę innych pasażerów i ich mienia,
  - 3) nie zasłania widoczności kierującemu pojazdem,
  - 4) nie zagraża bezpieczeństwu ruchu,
  - 5) jeśli wielkość pojazdu oraz liczba pasażerów w pojeździe pozwala na swobodne wprowadzenie i ustawienie roweru.

5. Rower w trakcie przewozu musi być przez cały czas nadzorowany przez pasażera oraz odpowiednio przez niego zabezpieczony (unieruchomiony) przed wyrządzeniem szkody w szczególności przed:
  - 1) przemieszczeniem, przewróceniem,
  - 2) uszkodzeniem lub zanieczyszczeniem pojazdu,
  - 3) zanieczyszczeniem, uszkodzeniem ciała lub mienia pozostałych pasażerów,
  - 4) narażeniem pozostałych pasażerów na dyskomfort lub ograniczenie im swobody poruszania się po pojeździe.
6. Pasażer podróżujący z rowerem jest zobowiązany do podjęcia wszelkich innych czynności niezbędnych dla zapobieżenia możliwości powstania szkód.
7. W przypadku umieszczenia roweru w miejscu wyznaczonym w pojeździe dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich lub miejscu przeznaczonym dla wózków dziecięcych, pasażer przewożący rower ma bezwzględny obowiązek ustąpienia miejsca w razie pojawienia się w nim osoby, dla której to miejsce zostało przeznaczone.
8. Pasażer wchodzący oraz wychodzący z pojazdu z rowerem zobowiązany jest to uczynić jako ostatni.
9. Pasażer przewożący rower ponosi odpowiedzialność za jego przewóz oraz za wszelkie szkody na osobie i w mieniu MZK sp. z o.o. oraz pasażerów spowodowane przewożeniem roweru z naruszeniem zasad określonych w niniejszym Regulaminie.

§ 28

Nie wolno przewozić:

- 1) przedmiotów nie będących bagażem podręcznym (zasady przewożenia bagażu określone są w Rozdziale IV),
- 2) niebezpiecznych ostrych narzędzi, białej broni i innych przedmiotów mogących stwarzać zagrożenie dla innych pasażerów,
- 3) otwartych pojemników ze smarami, farbami itp.,
- 4) przedmiotów cuchnących, łatwopalnych, o właściwościach wybuchowych, żrących, radioaktywnych, trujących oraz innych przedmiotów i materiałów niebezpiecznych,
- 5) zwierząt mogących stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa innych pasażerów lub uciążliwych z innych powodów,
- 6) przedmiotów, które mogą wyrządzić szkodę innym pasażerom przez zanieczyszczenie lub uszkodzenie ciała, odzieży, albo które mogą uszkodzić lub zanieczyścić pojazd (np. ostrych narzędzi, jak piły, biała broń lub kosy),
- 7) rzeczy, których przewóz jest zabroniony na podstawie odrębnych przepisów,
- 8) broni i amunicji niezgodnie z postanowieniami przepisów Rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej oraz Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie przewożenia broni i amunicji środkami transportu publicznego.

§ 29

Bagażu i zwierząt nie wolno umieszczać na miejscach przeznaczonych do siedzenia.

Rozdział V

Kontrola biletów

§ 30

1. MZK sp. z o.o. jest uprawniony do kontroli biletów i pobierania opłat dodatkowych.
2. MZK sp. z o.o. może upoważnić inne podmioty do realizacji zadania wskazanego w ust. 1.
3. Osobami uprawnionymi do kontroli biletowej i dokumentów przewozu osób lub bagażu są kontrolerzy, legitymujący się identyfikatorami umieszczonymi w widocznym miejscu.
4. Identyfikator, o którym mowa w ust. 3, zawiera w szczególności:
  - 1) nazwę przewoźnika ,
  - 2) numer identyfikacyjny osoby dokonującej kontroli dokumentów przewozu osób lub bagażu,
  - 3) zdjęcie kontrolującego,
  - 4) zakres upoważnienia,
  - 5) okres ważności,
  - 6) pieczęć i podpis wystawcy MZK sp. z o.o.

§ 31

1. Pasażer, podczas kontroli biletów obowiązany jest okazać ważny bilet (w przypadku korzystania z przejazdu ulgowego bilet wraz z dokumentem poświadczającym uprawnienie do przejazdu ulgowego), a osoba korzystająca z przejazdu bezpłatnego dokument poświadczający uprawnienie do przejazdu bezpłatnego.
2. W razie stwierdzenia braku ważnego biletu lub dokumentu poświadczającego uprawnienie do bezpłatnego albo ulgowego przejazdu bądź przewozu bagażu podlegającego opłacie bez właściwego biletu: MZK sp. z o.o. lub podmioty przez niego upoważnione pobierają właściwą należność za przewóz i opłatę dodatkową (określone w Cenniku) albo wystawiają wezwanie do zapłaty.

§ 32

Pasażer zobowiązany jest posiadać ważny bilet przez cały czas jazdy i okazywać go lub wręczać na żądanie osób uprawnionych do kontroli biletów.

§ 33

1. Pasażer, który podczas kontroli biletów nie może okazać ważnego biletu za przejazd (przewóz bagażu) lub dokumentu uprawniającego do przejazdu bezpłatnego bądź ulgowego, obowiązany jest do uiszczenia należności przewozowej i opłaty dodatkowej w wysokości określonej w Cenniku.
2. W przypadku nie uiszczenia wymaganych opłat kontroler żąda od pasażera okazania dokumentu umożliwiającego stwierdzenie tożsamości i na jego podstawie wystawia wezwanie do zapłaty.
3. MZK sp. z o.o. lub podmioty przez niego upoważnione mają prawo:

- 1) w razie odmowy zapłacenia należności – żądać okazania dokumentu umożliwiającego stwierdzenie tożsamości podróżnego;
- 2) w razie niezapłacenia należności i nieokazania dokumentu – ująć podróżnego i niezwłocznie oddać go w ręce Policji lub innych organów porządkowych, które mają zgodnie z przepisami prawo zatrzymania podróżnego i podjęcia czynności zmierzających do ustalenia jego tożsamości;
- 3) w razie uzasadnionego podejrzenia, że bilet albo dokument uprawniający do przejazdu bezpłatnego lub ulgowego jest podrobiony lub przerobiony – zatrzymać bilet albo dokument za pokwitowaniem oraz przesłać go prokuratorowi lub Policji, z powiadomieniem wystawcy dokumentu.
4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3 pkt 2, do czasu przybycia funkcjonariusza Policji lub innych organów porządkowych, podróżny obowiązany jest pozostać w miejscu przeprowadzania kontroli albo w innym miejscu wskazanym przez kontrolera.
5. Jeśli w trakcie wykonywania czynności, o których mowa w ust. 4, zachodzi konieczność zatrzymania lub zmiany trasy pojazdu pasażer, z którego przyczyny to nastąpiło obowiązany jest uiścić opłatę dodatkową określoną w Cenniku.

§ 34

1. Pasażer ma prawo wniesienia w formie pisemnej odwołania od nałożonej opłaty dodatkowej w terminie 7 dni od daty doręczenia dokumentu zobowiązującego do uiszczenia opłaty. Odwołania złożone po tym terminie nie są rozpatrywane. Odwołanie składane jest w siedzibie podmiotu przeprowadzającego kontrolę.
2. W przypadku negatywnego rozpatrzenia odwołania przez podmiot dokonujący kontroli pasażer ma prawo wniesienia odwołania do Prezesa MZK sp. z o.o. w ciągu 7 dni od daty otrzymania negatywnego stanowiska podmiotu kontrolującego.
3. Złożenie odwołania nie wstrzymuje biegu terminu zapłaty opłaty dodatkowej, określonego na wezwaniu.

§ 35

W przypadku częściowego wykorzystania biletu pasażerowi nie przysługuje zwrot należności za niewykorzystane przejazdy.

Rozdział VI **Ochrona danych osobowych**

§ 36

1. W celu zapewnienia bezpieczeństwa pracownikom oraz innym osobom (w tym podróżującym), ochrony życia i zdrowia osób i mienia oraz zachowania w tajemnicy informacji, które mogłyby narazić MZK sp. z o.o. na szkodę w szczególności:
  - 1) zapewnienie bezpieczeństwa i porządku w pojazdach i przestrzeni pasażerskiej oraz w przestrzeni kierującego pojazdem w tym zapewnienie ochrony mienia pasażerów i MZK sp. z o.o.,

- 2) uproszczenie rozpatrywania skarg i reklamacji,
  - 3) zapewnienie możliwości identyfikacji i ustalenia przyczyn wypadków komunikacyjnych,
  - 4) ustalenia sprawców czynów niedozwolonych,
- został wprowadzony monitoring wizyjny wraz z monitoringiem GPS wewnątrz pojazdów, w ich najbliższym otoczeniu oraz na terenie będącym w posiadaniu MZK sp. z o.o.
2. Pojazdy oraz obiekty objęte monitoringiem oznaczone są stosownym symbolem graficznym.
  3. Nagrania z monitoringu będą zarejestrowane na nośniku elektronicznym w postaci obrazu oraz będą przetwarzane wyłącznie przez okres niezbędny do realizacji celów przetwarzania nie dłuższy jednak niż 30 dni, a w przypadku, gdy nagranie jest lub może być dowodem w postępowaniu prowadzonym na podstawie przepisów prawa - do czasu prawomocnego zakończenia postępowania.
  4. Zapis z monitoringu nie będzie udostępniany podmiotom trzecim, za wyjątkiem organów upoważnionych na podstawie odrębnych przepisów prawa.
  5. Korzystanie z usług przewoźnika oznacza brak sprzeciwu wobec stosowania monitoringu w wyżej wskazanych celach i zakresie.
  6. Szczegółowe informacje na temat monitoringu wizyjnego znajdują się na stronie internetowej Spółki: www.mzk.jgora.pl w tzw. klauzuli monitoringu wizyjnego administratora danych – MZK sp. z o.o. względem podmiotu danych w zakładce: „ochrona danych osobowych”. Administratorem danych osobowych jest MZK sp. z o.o. w Jeleniej Górze.
  7. Pojazdy są monitorowane zgodnie z art. 13 ust. 1 i ust. 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. U. UE. L. z 2016 r. Nr 119, str. 1, z późn. zm.).

Rozdział VII

Postanowienia końcowe

§ 37

1. Odwołania i wyjaśnienia w sprawach związanych z kontrolą biletów przyjmują: w miejscu siedziby Dyrektora Firm uprawnionych do kontroli biletowych w autobusach MZK sp. z o.o. oraz Kierownik Działu Eksploatacji MZK sp. z o.o. ul. Wolności 145 w dni robocze w godz. 8⁰⁰-14⁰⁰.
2. Prezes Zarządu MZK sp. z o.o. przyjmuje w sprawach skarg i wniosków w każdy poniedziałek w godz. 9³⁰ - 12⁰⁰ w Jeleniej Górze w siedzibie Spółki.
3. Kierownicy działów przyjmują osoby składające skargi i wnioski w dni robocze w godz. 8⁰⁰- 14⁰⁰ w siedzibie Spółki.
4. Skargi i wnioski związane z wykonywaniem usług przewozowych tj. realizacja rozkładów jazdy, praca kierowców, czystość w pojazdach, ekspozycja rozkładów jazdy

itp. mogą być wnoszone pisemnie, telefonicznie, pocztą elektroniczną, faxem, lub ustnie do MZK sp. z o.o.

5. Skargi i wnioski związane z funkcją organizatora publicznego transportu zbiorowego tj. zmiany w rozkładach jazdy, zmiany tras linii, Cennika, stanu technicznego wiat przystankowych oraz skargi i wnioski dotyczące czystości przystanków i wiat przystankowych należy kierować do Urzędu Miasta Jelenia Góra, ul. Okrzei 10.
6. Pasażerom przysługuje prawo składania skarg i reklamacji w związku z realizacją przewozów przez MZK sp. z o.o., bezpośrednio do Prezydenta Miasta Jeleniej Góry.

§ 38

W sprawach nieobjętych niniejszym Regulaminem, zastosowanie znajdują w szczególności właściwe przepisy ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. Prawo przewozowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 1983, z późn. zm.), ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2018 r. poz. 1025, z późn. zm.).

§ 39

„Regulamin przewozu osób i bagażu ręcznego pojazdami Miejskiego Zakładu Komunikacyjnego sp. z o.o. w Jeleniej Górze” obowiązuje po jego zatwierdzeniu przez Prezydenta Miasta Jeleniej Góry.

§ 40

Niniejszy Regulamin obowiązuje od dnia 1 kwietnia 2019 roku.